

פ ר ט י כ ל 56

מישיבת ועדת השירותים הצבוריים
ביום ג' כ"ח ס"אב התש"ט (23.8.49)
בשעה 11.15

חברי הועדה:

נוכחים:

- 1. גיל יעקב
 - 2. דרורי חסיה
 - 3. הרפז נטע
 - 4. סביב אברהם
 - 5. למדן חנה
 - 6. כהן-מגורי חיים
 - 7. נצר דבורה
 - 8. רקנטי אברהם
 - 9. הרב שאג
 - 10. שרייבמן ראובן
 - 11. הבורי אפרים
- היו"ר

מוזמנים:

- 1. ד"ר מאיר - מנהל משרד הבריאות
- 2. מר משה פורוקה - מרכז קופ"ח
- 3. הגב' ד"ר ברמן - " "

חברי הועדה:

נעדרו:

- 1. ברץ יוסף
- 2. גניחובסקי אליהו משה
- 3. ניר נחום
- 4. פרמינגר אליעזר

דיון על פעולותיה של קופת-חולים הכללית בשטח העזרה הרפואית לעולים.

הדרכתיומן:

א. רקנטי.

היו"ר:

בהתאם להחלטת הועדה בישיבתה האחרונה

היו"ר א. רקנטי:

הוזמנו לכאן נציגי קופ"ח ואנו מקוים

לשמוע מהם אינפורמציה על עבודתם בשטח הגשת העזרה הרפואית לעולים, בעקבות

השאלחה שחושמעה בענין זה במליאת הכנסת ע"י ד"ר גיל ביום 10.8.49.

לדעתי רצוי היה שבאי-כח קופ"ח ידעו

ג. הרפז:

מה נאמר על קופ"ח באותה הישיבה של מליאת

הכנסת ע"י ד"ר גיל, כדי שידעו באיזה שטח לענות לנו ובאיזה שטח למסור

לנו אינפורמציה. ד"ר גיל האשמשא האשים את קופ"ח שהיא משתמשת למטרות

אחרות בכספים שהיא מקבלת מהמוכנות לצרכי השרות הרפואי לעולים ועל זה

נ. הרפז:

הם חייבים להשיב.

י. גיל:

אדוני היו"ד. נמצא בידינו פרוטוקול רשמי: לא

אמרתי קופת-חולים משתמשת בכספים למטרות אחרות.

אני ~~אני~~ השתמשתי בדו"ח שפורסם ב"דבר" על פעולותיה של קופת-חולים
החל מינואר עד יוני ש.ז. בכפרים הנטושים ובמחנות העולים. לאחר שקראתי את
דו"ח הזה, שאלתי את עצמי אם יכולה קופת-חולים לשאח בעצמה במשימה חכבדה
הזאת של קליטת 200 אלף עולים במשך שנה בשרות רפואי של הארץ. לא התכוונתי
לבוא ולהאשים, אלא התכוונתי לטובה קליטתם של העולים בשרות רפואי יעיל.
אני מקווה שנשמע עכשו אינפורמציה מפי באי-כוח קופת-חולים ועל סמך
האינפורמציה הזו נוכל להתווכח ולהביע דעה ומשאלות.

מ. סורוקה:

לא ידענו בדיוק על מה אנו מתבקשים להרצות ולמסור

מרכז קופת-חולים.

אינפורמציה בישיבה זו. עבודה קופת-חולים היא די

מסועפת ורחבה בהיקפה, ולא ידענו בדיוק מה מעניין את הועדה הזאת. לפי
השאלות והחשובות שנשמעו כאן, אני מבין שאחם מקענינים לדעת, מה היא
עבודה קופת-חולים במקטור העליה. זוהי הסבה שבגללה לא חכנו לכם דו"ח
מודפס שהיה מיקל על הסברת העניינים.

היו"ר א. רפז:

אני מתפלא לשמוע את הדברים האלה מפי מר סורוקה,

כי ד"ר מאיר ידע היטב לשם מה כינפנו את הישיבה

הזאת ולשם מה חוזמנתם.

מ. סורוקה:

אני מצטער לקבוע שקבלנו אמנם הזמנה לישיבה זו,

אבל בה היה כתוב שאנו מוזמנים לישיבה שתדון על

פעולות קופת-חולים, מבלי לפרט על איזה מפעולות קופת-חולים ידונו.

אני אשחדל לחת לכם, באופן המציהי, ובקצור נמרץ,

אינפורמציה על פעולות קופת-חולים במקטור העליה.

בטרם אפתח את דברי, אני מניח שאחם יודעים היטב,

כי קופת-חולים אינו מוסד ממלתי. אין אנו מקבלים הקציב לקיומנו מהסוכנות

למרות שמחייבים אותנו לפעולות בקנה-מדה גדול, וכמו-כן איננו מקבלים

הקציב מהמדינה. מירושו של דבר שכל מה שקופת-חולים עושה - זה נעשה

מ. סורוקה:

באמצעים הכספיים של חברי קופת-חולים. כל מה שקופת-חולים פועלת עתה בשטח הצבורי, ובעיקר בשטח העליה, נעשה בתוקף החסכם המיוחד שנחתם בין קופת-חולים לבין הפוכנות היהודית בשנת 1947. החסכם הזה לא שונה ולא חוקן חוץ מכמה פרטים קלי ערך. לפי חסכם זה, נמלה עליה קופת-חולים, לחת עזרה רפואית לעולה במשך 3 חדשים מיום צאתו את המחנה. העזרה הרפואית ניחנה באופן מלא המורה השלום של 2,826 ל"י ל-3 חדשים עבור רווק, ו-4,725 ל"י ל-3 חדשים עבור משפחה עם 2 או 3 ילדים. לפי חסכם זה, אנו חייבים גם, לבדוק את העולים ולמיינם ביום בואם ארצה בשער-העליה. חבדיקות נעשות בעיקר בריאות, מחלות מין ושערות. עלינו להגיש דין-וחשבון לסוכנות על מצב בריאותם של העולים המגיעים ארצה, כי עליה לדעת מה הוא מצב בריאותם של העולים המגיעים ארצה, ואיזה חלק מהם מסכן את שלום הישוב. בדיקה כזו עולה לנו 50 גרוש לנפש. את חבדיקות האלה אנו עושים בעזרה מיינוגרפים.

ראוי לציין כאן, שפועל וחקי בארץ הנרשם לקופת-

חולים, נחנה מזכויות מלאה, כגון דמי-מחלה, רק כעבור 6 חדשים מיום הרשמו לקופת-חולים. הרי העולה החדש מקבל את העזרה המלאה מיד עם הרשמו. הפוכנות היהודית התכוונה איפוא, בהסכם זה, להבטיח את הדאגה הרפואית לעולים החדשים במשך 3 החדשים הראשונים מיום צאתו של העולה מהמחנה. בזמן שחזר העולה בתוך המחנה, מטפלת בו הממשלה - משרד הבריאות, יחד עם "החדשה" והפוכנות היהודית. ז.א., קופת-חולים מטפלת בעולה רק אחרי צאתו מהמחנה. הפוכנות היהודית הבטיחה לעצמה ע"י כך כמה יתרונות בזה שהיא נעזרת ומפתייעה במוסד הרפואי שלנו. כמו-כן יש לציין, כי בשעה שהעולה נמצא במחנה וחזר זקוק לבית-חולים שלנו, הפוכנות משלמה עבורו 1,400 ל"י ליום, בו בזמן שלנו עולה יום מחלה בבית-חולים למעלה מ-3 ל"י. עבור לידה משלמה לנו הפוכנות רק - 10 ל"י.

אנו פבורים, ואנו משוכנעים גם, וזאת אני אומר

במלוא האחריות, שאת התחייבות הזאת ואת התפקיד הזה שנטלנו על עצמנו בתוקף החסכם הזה הבא להבטיח את העזרה הרפואית לעולה אחרי צאתו מהמחנה, ולאור החנאים הקיימים בארץ - הנאי שיכון ועבודה - אנו עושים את מלאכתנו על הצד הטוב ביותר.

מ. סורוקה:

מצב בריאותו של העולה, זוהי בעיה בפני עצמה

שלא קופת-חולים, לא המדינה ואף לא איש אחר, יוכל לשאת באחריות כלפי מצב זה. הם באים חולים ומדולדלים מסמחלות באירופה, וכשהם באים לארץ, הם נמצאים בחנאי שיכון דלים ומצב סניטרי רע. קופת-חולים עושה כמיטב יכולתה כדי להגיש את העזרה האלמנטרית לכל עולה ועולה בכל מקום ומקום.

ד"ר גיל דבר על 148 אלק עולים הרשומים בקופת-

חולים, אבל הוא לא הביא בחשבון שאמנם נרשמו בקופת-חולים 148 אלק עולים ביום שנכנסו לשער-העליה, אבל רבים מהם נמצאים עדיין במחנות ורק אותו חלק שהספיק כבר לעזוב את המחנה ולהתיישב בנקודות שונות - רק אלה נהנים מהעזרה הרפואית של קופת-חולים, בהתאם להסכם עם הסוכנות, כי אלה הנמצאים עדיין במחנות לא מקבלים את השרות הרפואי מקופת-חולים, ועל זאת דברתי כבר קודם לכן. 148 אלק זהו מספר הנבדקים על-ידינו בשער-העליה.

בשער-העליה מחזיקה קופת-חולים תחנת בדיקה גדולה

ומודרנית שאין בארצות רבות אחרות. בתחנת זו נמצא פרסונל בין 32 איש: רופאים, אחיות, עובדים במעבדה, פקידי רישום. התחנה כוללת מכוון רנטגן משוכלל עם שני מיינוגרפים. אין עולה העובר את שער-העליה שלא עבר שתי בדיקות: מחלות ריאה ומין. כמובן שהחולים אינם מתרפאים שם, אבל דין-וחשבון על מצבם, נמסר מיד לסוכנות היהודית וזו נוקטת באמצעים הדרושים. מאז התחלנו בבדיקות בשער-העליה, בחדש מרץ ש.ז., מחוץ 46 אלק נפש נמצאו 268 חולי-שחפת פעילה, ו-3000 חשודים בשחפת שנשלחו לבתי-חולים או לבדיקות נוספות. מחוץ 37 אלק נפש שנבדקו במחלות מין, נמצאו 1,8% חיוביים, היינו 546 חולי-מין, ו-2% חיינו 200 נפש חשודים במחלה זו. אני רוצה לומר בזאת שקופת-חולים ממלאה את התפקיד שחוטל עליה - בדיקה ומיון העולים - בצורה הוגנת ובמלוא האחריות. אני מזמין את חברי הועדה הזאת לבוא ולבקר בשער-העליה ולראות במו עיניהם את העבודה הנעשית על-ידינו.

איני רוצה לייגע אתכם במספרים, אבל אתן לכם רק

דוגמאות אחרות. אנו מקבלים 1,390 ל"י למשפחה (עם ילדים) לחדש אחד בריפוי מלא. בסכום זה מקבלים העולים עזרה רפואית אלמנטרית, כולל: רופא, חובשת, מרפאה, מעבדה, צילום ורנטגן (בלי ביה-חולים). לשם הקמת חמרפאה,

מ. טורוקה:

דרושים לנו 400 חברים, כלומר 400 חברים אלה מחווים כאלף נפש (זהו ההמוצע) ועבורם אנו פותחים את המרפאה. לשם כך אנו זקוקים לפחות ל-5 עובדים, כולל רופא, אחות, מעבדה, בית-מרקחה והחזקה הנקיון. זהו המינימום הדרוש לשם החזקה מרפאה. משרה עולה לנו, באופן ממוצע, כ-100 ל"י לחדש (כולל משכורת, ימי-מחלה, חפשי וכו'). אם נעשה חשבון פשוט, כמה אנו מקבלים מעולים אף עבור ביטוח רפואי למשך 3 חדשים, ומה הן החוצאות שלנו, הווכחו שאין קופת-חולים עושה רווחים מהשרות הזה. חבר קופת-חולים משלם 60 גרוש לחדש מס מגביל לצרכי העליה, מהעולים החדשים אין אנו מקבלים את המס הזה.

אין בידינו מספרים מדוייקים איפה והיכן נקלטו העולים שעזבו את המחנות, אולם יש לנו מספרים על ריכוזי העולים המיוחדים כגון, עכו, רמלה, לוד, יפו, וכן על הכפרים הנטושים. יש לנו כ-100 מקומות כאלה שמתרכזים בהם כ-90 אלף נפש עולים חדשים. את 87/נפשות אלף אלה, משרתים 220 איש פרטונל רפואי, מתוך למרפאות המרכזיות שבחן מקבלים עזרה רפואית, תף תושבים וותיקים והן עולים חדשים. לפי ההסכם תייבת קופת-חולים מטפל בעולה רק 3 חדשים לאחר צאתו מהמחנה, ועם תום התקופה הזאת, על העולה להרשם מחדש כחבר קופת-חולים. עלינו לציין כי ישנם עולים רבים מאד שאינם נרשמים לקופת-חולים עם תום התקופה הזאת, אבל אנו איננו יכולים לסרב להמשיך להגיש להם עזרה רפואית בגלל המצב המיוחד של העולים - ואין זה סוד. קופת-חולים הגיעה לכל נקודה ונקודה בה נמצאים ריכוזי עולים חדשים. חוץ מהמרפאות בנקודות, הרחבנו את רשת המרפאות המרכזיות הכוללות רופאים מומחים, מכוני רפטגן וכו'. ברחובות למשל, הרחבנו במדה ניכרת, את המרפאה המרכזית ומשרותה יתנו העולים השוכנים בסביבת רחובות; לוד, רמלה, יבנה ועוד. כל החולים האלה קשורים עתה למרפאה האיזורית ברחובות ואינם זקוקים להטלת לחל-אביב כשיש להם צרך ברופא חירורג, נשים ועוד. הרחבנו מרפאות כאלה גם בפחת-תקוה ובהיפא. בחקציב הכללי של קופת-חולים בשנת 1949, נמצאים 600 עובדים שחלק ניכר מהם, עפוק בקליטת העליה בארץ.

אשר לבתי-חולים, עלי לציין, כי עד סוף אוקטובר ש.ז., יתווספו בבתי-חולים שלנו 225 מיטות. יוחר ממחצית המספר הזה מקבל כבר חולים.

מ. סורוקה:

בין המיטות שהוספנו היו:

40 מיטות ליולדות	- בכפר-טבא;
40 מיטות	- בביילינסון ב';
30 מיטות לילדים	- בעפולה;
30 מיטות ליולדות	- ברחובות;
30 מיטות לילדים	- בביילינסון א'.

כל המיטות שאנו פותחים עכשו נמצאות בניבו גבוה ומשוכלל

ביותר. כדאי היה שתבקרו את בית-החולים לילדים בעפולה (30 מיטות) וחראו
מה הוא הטיפול שמקבלים שם הילדים. אותו דבר בבתי-חולים ליולדות.

אחמול כשקבלתי את התזמנה לישיבה זו, החקשרתי טלפונית

עם כל בתי-החולים שלנו, ומצאתי כי 24% ממספר המיטות הפושות על-ידי
עולים חדשים. אותו אחוז המיטות הפוש גם ב"קרן-נכות" - לחולי-שחפת ורוח.
פירוש הדבר שהברי קופת-חולים מפרישים מהשרותים ומהצרכים שלהם 25% ממספר
המיטות לטובת העולים החדשים, ועבור חולה-עולה אנו מקבלים רק 1,400 ל"י
ליום, בו בזמן שהוא עולה לנו למעלה מ-3 ל"י.

כשאנו מדברים על קליטה עליה, יש להביא גם בחשבון

שישנם רופאים מבין העולים החדשים שאותם יש להדריך באופן מיוחד ולסגלם
להנאי הארץ ולמחלות הארץ. חלקם הגדול היה במחנות, וחלקם הגדול נאלץ
העם להפסיק את הלימודים עקב המלחמה. כאשר אנו מדברים עתה על שיכון,
יש להביא גם בחשבון שיכון עבור הפרסונל הרפואי. לא די בלבד שנקים
מרפאה, יש צורך לדאוג לשיכוננו של הרופא.

בשנת 1939, עלה לנו מטר מרובע בנין כ-6-7 ל"י.

כל חבר קופת-חולים עלה לנו הוצאות קליטה - 3 ל"י. בשנת 1943, הגענו
להוצאות קליטה של חבר קופת-חולים לסכום של 11 ל"י, וכיום עולה לנו
חבר קופת-חולים - 18 ל"י קליטה. כל מיטה עולה לנו היום - 2000 ל"י
(כולל בנין וציוד). מטר מרובע בנין עולה לנו בערך - 45 ל"י). אם אנו
מדברים על קלוקלציה של קליטה-עולים בקופת-חולים ומביאים בחשבון שעבור
משפחה, אנו מקבלים סכום כל-כך קטן - הרי עדיין לא נמצאו הכספים הצבוריים

ס. סורוקה:

האלה שיחיו מוכנים להגיש עזרה רפואית באוחם הממדים שאנו מגישים לעולים. אסתפק בזה אם אפשר לכם שבסכום של 60 אלף ל"י הבאנו עתה מכוונות רנטגן מחו"ל ו-30 מכוונות נוספות הוזמנו. כמו כן הוצאנו עתה 25 אלף ל"י עבור קניה כלי-רכב (חוך 3-4 חדשים). כלי-רכב אלה דרושים לנו כדי לאפשר אצא גישה מהירה ומיידית לנקודות משלם. ישנן נקודות שבהן רק 300 איש ואי-אפשר להחזיק שם רופא קבוע, אבל יש לאפשר לרופא המחוזי להגיע לשם בג'יפ. עבור כל המקוונות אנו משלמים את הסכום הדרוש ללא כל הנחות.

לא היה ברצוני להכנס עתה לויכוח, הבאתי בפניכם עובדות ונחונים על פעולותינו בין העולים החדשים ביום הגיעם לארץ ומיום צאתם את המחנה. מחוך כנות ואחריות גמורה אני אומר שאנו עושים את המקסימום כדי לקלוט את העולה החדש במערכת הרפואית של הארץ. אנו מוכנים להמציא לכם מספרים נוספים וגם פרטים נוספים אם תחיו מעוניינים בכך. בכל שטח שתחקשו בו נהיה מוכנים להגיש לכם את עזרתנו.

הגב' ד"ר ברמן: אין לי הרבה מה להוסיף על מה שמסר לכם כאן החבר סורוקה. ברצוני להוסיף רק כמה פרטים על הנעשה על-ידינו בשער-העליה. שם הצלחנו להגיע לידי כך שאנו בודקים כל עולה ועולה העובר את שער העליה. אם אנו נדרשים לברוק אלף איש ליום - אנו מבצעים את הפעולה הזו. אנו דכזנו את מיטב הכוחות והצלחנו להגיע למצב כזה שכל עולה הבא ארצה ועובר את שער העליה, עובר שתי בדיקות יסודיות במחלות ריאה ומחלות מין. אם היו עולים שלא עברו את הבדיקות האלה - היו אלה עולים שהועברו ישר מהאניות למחנות מבלי לעבור את שער העליה. ההודעה הנמסרת לנו בקשר לקבלת עולים חדשים בשער העליה, נמסרת לנו חוך זמן קצר, ובכל-זאת אנו מצליחים לבצע את הפעולה. גם כאשר עולים יוצאים מהמחנה ומשחכנים באיזו נקודה שהיא, אנו מקבלים על כך הודעה, לפעמים שבוע ימים לפני-כן, אנו יוצאים למקום, מסדרים את המרפאה ושולחים פרסונל למקום זה. באום-זירה למשל, שהוא מקום בודד ויש שם רק 200 נפש, אנו מוכרחים ליישב שם רופא קבוע, בו בזמן שבדרך כלל רופא קבוע הוא רק עבור 400 נפש.

הגב' ד"ר ברמן:

הגישה לכפרים נטושים רבים, או נקודות-ספר היא קשה לפעמים קרובות, ומשום כך יש הכרח ליישב שם רופא קבוע. ישנה גם בעיה של אותן הנקודות שמספרן הנפשות מגיע שם ל-50 או 60. לנקודות אלה אפשר להגיע בשתי דרכים (א) ליישב שם רופא (וזה ש כמעט שאינו ניתן לבצוע) (ב) למנות רופא אחד לכמה נקודות קטנות כאלה - אבל אז יש להמציא לו כלי רכב. רק עבור כלי רכב ספרו לכם קדם שהוצאנו 25 אלף ל"י.

כשעמדנו בפני בעיה חמוחה החינוקות - ובכפרים

האלה הבעיה היתה חמורה מאד - מינינו גם רופא ילדים ואחיות שהיו מבקרות לעתים קרובות בכפרים הנטושים ומדריכות את האמהות כיצד לטפל בילדיהן.

ד"ר גיל העלה את הבעיה אם קופ"ח יכולה

היתה במידה מספקת להכין את השרותים עבור העולים באופן יעיל. לדברים אלה אני רוצה לומר: ביפו, למשל, הקמנו 4 מרפאות, אשר מהן 2 הן מצא מרפאות גדולות (לא רק עם רופא כללי, אלא גם רופא ילדים, נשים ומעבדה. ביפו יש לנו 22 אלף עולים. בהזדמנות זו עלי לציין שבתל-אביב על 22 אלף אצאאם נפש היו לנו בקרוב - 3 מרפאות. פרוש הדבר, שהעזרה לעולים עולה על העזרה הרגילה של חברי קופת-חולים. בלוד וברמלתלמשל, הגענו ל-2 מרפאות אזוריות ז.א. עם רופאים מקצועיים ז.א. שבלוד וברמלה הגענו לשרות יותר משוכלל מאשר לחברי קופת-חולים בקריה-חיים ע"י חיפה, ובקריה חיים יש לנו 8 אלפים נפש ועד השנה לא היתה קיימת שם מרפאה אזורית ועל אנשי קריה-חיים היה לפנות לחיפה במקרה שהיה צורך ברופא מקצועי. שוב אני חוזרת ואומרת שכלפי העולים עשינו יותר ממה שעשינו עבור חברי קופת-חולים ותיקים, ואחן לכם עוד דוגמא: ביבנה יש 1000 נפש. שם יושב רופא קבוע ובענינים מקצועיים פונים לרחובות. לאמיתו של מאד דבר נמצאים ביבנה פחות חברים בקופת/חולים, אבל מכיון שהם עולים חדשים, ולמרות שאינם רשומים בקופ"ח, אי-אפשר לסרב להגיש לפם את העזרה. אותו הדבר בבית-דגון, בקסטינה ועוד. בחיפה, למשל, הכפלנו עכשיו את מכוני הרנטגן ז.א. שאם בחיפה היו עד עכשיו 70 אלף נפש, הרי בגלל 30 אלף נפש נוספים - הכפלנו את השרות הזה ו אין לשכוח שהשרות לעולים החדשים דורש מאחננו כוחות רפואיים הרבה יותר גדולים מאשר אותו מספר חברים ותיקים בקופ"ח, וזאת בגלל מצבם הרפואי המיוחד.

הגב' ד"ר ברמן:

שמעכם כאן גם על מצב האי שפוז בקופ"ח. גם כאן

השרות לעולה עולה על השרות לחבר הותיק של קופ"ח, וזאת אנו עושים מחוץ
התחשבות במצב בריאותם, בתנאי השיכון הירודים שלהם ומחוץ התחשבות במצבם
הסוציאלי.

אשר לעבודתנו בשטח המלחמה במחלות המדבקות
ברצוני לציין כאן, כי מפעם לפעם נעשית על ידינו פעולה חד פעמית לעקירת
המחלות המדבקות. למשל: בעקיר התפשטה מחלת הגרענה - שלחנו לשם רופא
מיוחד, באופן חד פעמי, אשר בדק את כל החושבים ושלח לטפול אח אצל אלה
שהיו זקוקים לכך. פעולה דומה נעשתה גם בקשר לגזוזת. אנו מבקשים באמת
את חברי הועדה הזאת, כי יבקרו בכל המקומות האלה ויראו במו עיניהם
מה נעשה על ידי קופת-חולים בכל המקומות האלה. ומה שהם יראו שם יזקקו
בודאי לטובתנו.

ד"ר י. גיל: בעת הופעתי הראשונה בכנסת בענין זה (בתאריך

10.8.49) קבלתי רשות דבור ל-3 דקות ובמשך

זמן מוגבל זה לא יכלתי ללבן את כל הבעיה ויהי כן שלפיקך לא הבינו את הבעיה
כפי שאני רציתי להעמיד אותה. לא התכוונתי כלל להאשים את קופ"ח שהיא
אינה משחמשת בכספים שהיא מקבלת עבור העולים למטרה הנכונה. מר סורוקה
אמר כאן שקופ"ח לא מרויחה מכספי העולים והגב' ד"ר ברמן אמרה: "לא
ידענו כלל על הממדים האלה". מה שאני רציתי לומר הוא בכנסת, ואני אומר
זאת גם כאן: - אין זה בכוחה של קופ"ח לשאת במשימה הכבדה הזאת של
שרות בריאות לעולים. השאלה אינה כאן כמה מקבלת קופ"ח בעד העולים, השאלה
היא אם קופ"ח יכולה לשאת במצב הזה ולדאוג לבריאותם של כל העולים. מה
שאני רוצה לומר כאן הוא שאם אמנם לא כל אלה העולים שנבדקו ע"י קופ"ח
נמצאים עתה בטפול קופ"ח, היות והם נמצאים עדיין במחנות, הרי מדי פעם
בפעם בא גל חדש של עולים, וגל חדש עוזב את המחנות ונכנס לחוץ המחזור
של 3 חדשי חברות בקופ"ח לאחר צאתם מן המחנה - כך שמספר העולים אינו
פוחת בקופ"ח, אלא יש לו סכויים רבים לעלות. שמענו כאן, למשל, שמספר
המטוח כיום מגיע: 3 מטוח לאלף איש. שמענו עוד על מספר מטוח שיתווספו
עד סוף אוקטובר ש.ז. - אבל לגבי מספר העולים הנוספים, הרי לא הצלחנו
לחדש את הצרכים ולמרות שרוב העולים היו מבוטחים בקופ"ח - הרי
מספר המטוח שנתווסף בחדשים אלה לא עמד בהתאמה לגודל העליה; ברור

ממספר המטוח שנתווסף בחדשים אלה לא עמד בהתאמה לגודל העליה; ברור

ד"ר י. גיל:

שזה לא נעשה מתוך חוסר רצון, אלא מתוך חוסר יכולת. ובכן, מה עלינו לעשות?
אם אנו מעבירים עולים לבתי חולים, הרי אנו מקפחים ע"י כך את הישוב
הותיק. אני חושב שהאחריות שקופת-חולים לוקחת על עצמה כלפי הסוכנות
וכלפי המדינה היא גדולה מאד ורצינית מאד ולדעתי היא לא הספיקה למלא
באישפוז מה שהיתה צריכה למלא כלפי העולים, בהתאם למספר האנשים שבוחו
על ידה.

דברו כאן על מרפאות. אם אינני טועה

הוקמו בישובי העולים 42 מרפאות - מספר המרפאות לא מתאים לגודל מספר
העולים. בקרתי בסרפנד, בחלסה ועוד ועוד - וראיתי, כי אין שם מרפאות.
ענין המקרה בחלסה נתפרסם, אפילו ב"על-המשמר". אם איני טועה נוספו בסך-
הכל עבור העולים רק 22 רופאים!

דובר כאן על לידה בחנם. עד כמה שאני

יודע הדבר נוגע רק לאזור שיש בו בית-חולים ליולדות. באזור שאין בו
בית חולים ליולדות - אין לידה נכנסת לכלל זה.

אשר לבדיקות ב"שער-העליה" ברצוני לציין

שד"ר מוסברג בעצמו אמר לי, כי היו טרנספורטים של עולים שלא עברו את
"שער העליה" וממילא לא עברו את הבדיקות.

אני בא אפוא למסקנה זו: אין זה בכותה

של קצת-אחרא קופת-חולים של הסתדרות העובדים להבטיח אישפוז נורמלי
ומרפאות עבור העולים, ואינה יכולה אפילו למלא במלואו את תפקידה בשער
העליה. מה זה מחייב? דבר זה מחייב לשחק קופת-חולים אחרות בעבודת
הקליטה של העולים. הטענה שלי אינה מופנית כלפי קופת-חולים, טענתי
מופנית כלפי משרד הבריאות הממשלתי משום מה הוא אינו משתף גם את יתר
קופות החולים בהפקיד זה. יתר קופות החולים (כולן יחד) מונות למעלה
מ-100 אלף חברים, והן קופ"ת עממית; קופ"ת של הציונים הכלליים; קופ"ת
"מכבי"; וקפ"ת של העובדים הלאומיים. אני חושב שאנו צריכים לאפשר לבאי-כח
יתר קופות-החולים להופיע בפני הועדה הזאת, כשם שהופיעו באי-כח קופ"ת
של ההסתדרות הכללית, ולשמוע מהם מה הם יכולים לתת לנו בקשר לקליטת
העולים בשרות הרפואי. עד כמה שאני יודע, הרי גם בהחלטת הקונגרס נאמר
שיש לשחק בתפקיד זה את כל קופות החולים במדינה. אני יודע כמו"כ, כי
בשעה שהעולים נרשמים לקופת-חולים יש לאפשר להם לבחור באיזה קופת-חולים

ד"ר י. גיל:

הרצויה להם, אולם ידוע לי שפקיד אחד ב"שער העליה" (בשם עובדיה) בטל את כל אותן הפתקאות שעליהן היו מודפסות כל קופות-החולים והכנים רק פתקאות שעליהם היה כתוב במפורש, שהעולה רשאי לקבל אח"כ שרות רפואי בקופת-חולים של הסדרות העובדים הכללית. ע"י כך שוללים מהעולים את זכות הבחירה שלהם בקופת-חולים הרצויה להם. הברירה היחידה הזאת הניחנה לעולה מתקמת בנו וזה משתקף במצב הבריאות הכללי. אם אין לקופת-חולים פרסונל מספיק עבור השרות לעולה - מדוע לא ישמשו גם בכוחות של קופות חולים אחרות ?

אם אנו רוצים באמת לספק שרות רפואי יעיל

לכל העולים - יש לתת אפשרות גם ליחר קופות החולים לשאת בתפקיד זה.

מ. סנרוסקה: אני סבור שאם ב"כ קופת-חולים הוזמנו לכאן,

הם הוזמנו צמאדא למסור דו"ח במידה שהם

ממלאים את תפקידם או לא, אבל אם ד"ר גיל עבר עחה לבעיה אחרת, אני מבקש לשאול אותו כמה שאלות:

ד"ר גיל סבור, שקופת-חולים הכללית, עם כל

רצונה הטוב ועם כל המנגנון הגדול שלה, אינה יכולה לספק את צרכי העולים

החדשים ואינה מסוגלת לבצע בעצמה את המשימה הזאת (כך אני מבין את

דבריו, הרי ברצוני לומר לו שהקבלן הזה - קופ"ח הכללית - ממלאה את

התפקיד שהוטל עליה הרבה יותר טוב מהמדינה עצמה ? האם ד"ר גיל חושב שגורמים

נוספים, כלומר קבלנים נוספים יוכלו לשפר את המצב ? האם יש להם המכשירים

המתאימים לכך ? שמעוהם כאן שאנו מפרישים 25% ממספר המיטות שלנו לטובת העולים

האם קופות חולים אחרות יכולות להפריש מספר כזה של מיטות ? הרי להן

אין מיטות והן בעצמן משתמשות במיטות של "הדסה" לנו יש גם מנגנון של

600 רופאים - מנגנון כזה אין לאף קופת-חולים אחרת, ואני סבור שיחר

המוסדות לא יוכלו לעזור בהרבה.

ג. הרמן: אני חוזר שוב ומתמרמר על שד"ר גיל הביא

את העניין בצורה כזו בפני הכנסת, ולא רק

על הופעתו אני מתמרמר, אלא גם על דבריו שהוא אמר שקופ"ח משתמשת בכספים

שהיא קבלה מהסוכנות עבור העולים - למטרות אחרות (ד"ר גיל: אני מכחיש

זאת ?)

נ. הרפז:

אני לא הייתי זקוק לאינפורמציה

על פעולות קופת-חולים, כי במקרה אני מכיר את הדברים, אולם ברצוני לומר שאף קופת-חולים אחרת לא תוכל לתת עזרה כה רבה לעולים כפי שעושה זאת קופת-חולים וקופת-חולים עושה מעשה גדול. חברי קופת-חולים בעצמם מפרישים חלק הגון מהשרות הרפואי המגיע להם לטובת העולים החדשים. הם קבלו על עצמם את התפקיד הזה ויש צורך להעריך את המעשה הזה ולא להאשימם! אני בטוח שכל עולה אם הנכנס לקופת-חולים מקבל שרות טוב יותר מאשר מקבל חבר קופת-חולים ותיק. אם ישנם בישוב עוד כוחות המוכנים לתת את חלקם בשטח זה - יבורכו על כך, אבל אין זה סוד שאין בידי שום מוסד אחר אפשרות לתת את זאת אשר קופת-חולים הכללית נתנה, כי אין ברשותם לא הכספים ולא המנגנון המשוכלל שיש לקופ"ח הכללית.

ועוד נקודה: ענין האי-שפוז לדעתי איננו

נופל רק על קופת-חולים. חברי קופת-חולים זכאים להשתמש באמצעים במטות שבבתי החולים שלהם ובכל-זאת הפרישו חלק ניכר לטובת העולים. שמענו כאן באיזה קשיים השתדלו להוסיף עוד מספר ניכר של מיטות בבתי-החולים של קופ"ח, אבל אני חושב שהמדינה היתה צריכה להגיש עזרה רבה לקופ"ח בשטח זה. אנחנו מציע, איפוא, כי חברי הוועדה הזאת ידרשו מהממשלה כי תתן מכסימום של עזרה לקופ"ח למטרה זו, כדי לאפשר לקופ"ח לשמור על רמת בריאות הוגנת בארץ. לעת-עתה מוטל העול על העובדים בלבד ולא על שום שכבה אחרת. הוספה של יותר מ-200 מיטות - זהו למעלה מכותה של קופת-חולים!

גם בהקמת המרפאות עשתה קופת-חולים

למעלה מיכלחה. אין נקודת התישבות - ללא יוצא מן הכלל - שאין לה מרפאה! עם כל עליה חדשה, עם כל התישבות חדשה של עולים - מיד מוקמת מרפאה ומסדירים את העזרה המדיצינית.

אין כל אפשרות להסדיר את העזרה המדיצינית

בארץ אם קופת-חולים לא תחזוק. מתוך הנחה זו, אני מציע לוועדה שאנו נסכם

את ^{הביטוח} ~~אמצעים~~ בצורה זו: (א) הפעולה שנעשתה על-ידי הממשלה במשך השנה הזאת בהקמת מיטות ראויה להערכה; (ב) יש צורך לדרוש מכל הגורמים בארץ שיקציבו בנינים לחולי-שחפת וחולי-רוח. דרישה זו מופנית בעיקר לצבא, כי אין כל אפשרות לקבל בנינים אחרים אלא מהצבא. הפעם אני עומד בכל חוקף להביא את הענין הזה בפני הכנסת; (ג) פעולת קופת-חולים בשטח קליטת העולים, ראויה להערכה, ולא יחכן, לאחר שמיעת אשמה כזאת כלפי

קופת-חולים, שא תבוא הודעה ברורה על המצב לכנסת.

ח. כהן-מגורי:

לדעתי, יש להזמין מוסדות נוספים של קופות-

חולים ולשמוע מה תפקידם ומה הם עושים בשטח

זה, או מה שהם מוכנים לעשות. עזרה כל הגורמים הרפואיים למטרה זו

היא חיונית ביותר. אולם יחד עם זאת, אני חוזר ומבקש, שהדיונים

כשלעצמם יתנהלו כאן בשעה שגופים אחרים נמצאים בישיבה. אין הדיונים האלה

לדעתי נוגעים במישרין לגופים הבאים להרצות לנו או למסור אינפורמציה -

הבירורים צריכים להתנהל בין חברי הועדה עצמה.

גב' ד. נצר:

אני מתנגדת להצעתו של מר כהן-מגורי. אם

אנו מסמינים לשמוע אינפורמציה מבאי-כח איזה

מוסד, אנו חייבים גם לנהל את הדיונים באותה השאלה בפני באי-כח אותו

מוסד, אולם את המסקנות, יכולה הועדה להוציא בישיבה מיוחדת בפני עצמה.

הרב שאג:

אני תומך בהצעתו של מר כהן-מגורי.

גב' ח. למדן:

אני מתנגדת בתוקף להצעה של מר כהן. אני

מציעה להמשיך בויכוח כאן בפני באי-כח קופת-

חולים, כי העניין נוגע גם להם. לעומת זאת, אני מציעה להגביל את זמן

הנאומים.

ה ח ל ט ה

הצעת מר כהן-מגורי, לא נחקבלה, הוחלט להמשיך בדיון ולהגביל את זמן הדיבור.

ר. שרייבמן:

אני שמח שהצעת מר כהן-מגורי לא נחקבלה,

משום שויכוח כזה אין אנו יכולים לנהל רק

בינינו לבין עצמנו. אי-אפשר להתווכח על עניני בריאות, מבלי שמנהל

משרד הבריאות יהיה נוכח בשעת הדיון ויעקוב אחרי הדברים. ישנם דברים

רבים שלא ידועים לנו ואנו מוכרחים לקבל את האינפורמציה מפי ד"ר מאיר.

יחד עם זאת חייב ד"ר מאיר לדעת, מה נאמר בעניני הבריאות בישיבות הועדה

הזאת. אני חושב כמו-כן, שהגופים המוזמנים לישיבה, צריכים להיות

נוכחים בשעת הויכוח, כדי שיוכלו לסלק את אי-ההבנות במקרה שתעוררנה.

ועתה לגוף העניין:

אני אינני מברך את הופעתו של ד"ר גיל בכנסת בשאלות
האישפוז, כשם שעשחה זאת הגב' חנה למדן. אני מבין עתה, שהשאלתה הזאת
הובאה לכנסת לא מתוך דאגה לבריאות אלא מתוך דאגה לקופות-חולים אחרות.
לא הייתי מתנגד כלל לו ד"ר גיל היה מעלה את השאלה באופן ישיר מבלי
ללכת סחור-סחור על-ידי זה שעורר את מחדש את בעיה האישפוז. ולא היה
צורך כמו-כן להטיל אשמה כזאת על קופת-חולים הכללית. אפשר היה לבוא
ולשאול באופן פשוט מדוע אין משתפים גם קופות חולים אחרות בקליטת העולים
במערכת הבריאות בארץ. בשאלה זו הייתי תומך שיש לברר את העניין, כי אני
חושב שצריך לשחק את כל הגורמים בישוב למטרה זו. אם יתברר לי שגם קופות-
חולים אחרות יכולות להעפיק שרות רפואי יעיל לעולים - הייתי דורש זאת
מהם.

למרות אשמותיו של ד"ר גיל, הוברר לי בישיבה זו,

שמשרד הבריאות הממשלתי עשה את המקסימום בנוגע להרחבת האישפוז, ואותו דבר
גם קופת-חולים הכללית. אני חושב שאנו יכולים לומר כאן לד"ר מאיר ולמשרד
הבריאות כולו אח הערכתנו הרבה למאמצים הנמרצים שנעשו על-ידם בעקבות הדיונים
והבירורים שנהלנו בכנסת, להרחבת שירות האישפוז לישוב. דברי עידוד כאלה
ודברי הערכה כאלה הם מזכותם של ד"ר מאיר ומשרד הבריאות. נכון שיש לנו
צורך ב-8000 מיטות בישוב, ונכון שאנו צריכים לשפר בהרבה את השירות הרפואי
וכו', אבל מה שנעשה, נעשה תוך מאמצים גדולים ויש להעריכם.

אנו יודעים, שלא רק במערכת הבריאות לעולים אנו

נתקלם בקשיים. מחלקת החינוך למשל מסדרת עכשו קורסים של 5 חדשים ו"מבשלת"
מורים במשך תקופה קצרה זו למען העולים. לדעתי, חינוך ילדים לא פחות חשוב
מאשר בריאות לילדים. ואנו לצערנו, מוכרחים להשלים את המצב מטעם פשוט.
אנו עומדים בפני ממדים שאליהם התפללנו אבל לא ידענו כי יבואו, ואנו צריכים
להשדל למלא את הצרכים באמצעים העומדים לרשותנו. כשם שאנו נכין עכשו
מורים במשך 5 חדשים, אני חושב שאפשר להכין מיטות שתעלינה 600 ל"י המיטה
ולא 2000 ל"י המיטה בודאי שלא תעמוד על הגובה, אבל באמצעים האלה העומדים
לרשותנו, ארץ דלה שעליה לקלוט 200 אלף עולים בשנה, עלינו לקלוט את העולים
גם אם לא נעמוד על הגובה המקובל אצלנו, ועלינו לזכור זאת. אני זוכר את
אותם הימים כאשר ישבתי 6 שנים בצריפון עם ילדי ועם משפחתי, ולא היתה אז
כנסת, ולא היה לי מליץ-יושר, ואמרו לי שזוהי תקופה חלוצית, ופמו ידינו
הגענו למה שהגענו. אינני יודע משום מה ישנם כאלה המנסים להטיל דופי בכל
המאמצים שלנו. יש לברר את משרד הבריאות על המאמצים שלו ולעודד אותו

על פעולותיו. אם משרד הבריאות יבוא לפנה אטומה, אזי נאפשר לו לבוא לכנסת ולגלות את מצוקותיו.

ועתה, מלה שניה לקופת-חולים. לד"ר גיל ברצוני לומר שאותה קופת-חולים, - של הקבצנים והדלפנים - הקימה 220 מיטות; כמה מיטות הוסיפה עיריית תל-אביב במשך הזמן? והתשובה היא פשוטה: אנו הקמנו ארגון הגדול ביותר והיעיל ביותר לעזרה רפואית להמוני העמלים בישראל. אני רוצה לומר לכם כאן שאני משלם - 5 ל"י לחדש לקופת-חולים בו בזמן שמשפחת עולים משלמת קצת פחות מסכום זה עבור 3 חדשים, ובכל-זאת אין העזרה שמגישים לעולים פחותה ממה שאני הייתי מקבל. אנו מחלקים יחד עם העולים בכל השירות הרפואי שאנו הקמנו, ואף חלק ממיטתנו אנו מקציבים להם. מתי מגיע מר אוסטר, למשל, בירושלים למשכנות-העוני? - רק בעת הבחירות? לקופת-חולים יש עתה 300 אלף נפש, והגענו להישג זה לאחר כל שנות עבודתנו; וזהו מוסד פאר לכל הישוב. כיצד אפשר לבוא לכנסת ולהאשים את קופת-חולים שהיא מקפחת את העולים, בו בזמן שרוב הישוב בארץ חננה על השכבה העובדת מקופת עכשו על-ידי המדינה ועל-ידי הממשלה. העתונים מלאים חומר האשמות כלפי קופת-חולים ככל העולה על רוחם. אבל מדוע לא מביאים בחשבון את הקרבן הגדול שהשכבה העובדת מקדישה לעולים החדשים? אבל אני מאשים גם בזאת את אנשי קופת-חולים עצמם. מדוע עלי לשבת כאן, כחבר הכנסת, ולזכות לשמוע על כל הפעולות הנפלאות והמאמצים הרבים הנעשים על-ידי קופת-חולים למען קליטת העולים - מדוע אין הדבר בא לידיעת הצבור החובב? אני בטוח כי לו הצבור הרחב היה מכיר ויודע את כל הפעולות הללו, לא היו הדברים מגיעים עד כדי כך. אני מציע איפוא, לשיבה זאת:

(א) שיחנהל ויכוח בכנסת על סמך השאילתה של ד"ר גיל, וכי יושב-ראש הועדה ימסור הודעה בכנסת על הדיונים שהתנהלו בישיבת ועדת השרותים הצבוריים בעקבות הודעתו של ד"ר גיל; (ב) אני מסכים שיוזמנו באי-כח קופת-חולים אחרות כדי לשמוע מהם במה הם יכולים לשתף את עצמם במשימה הגדולה הזאת.

אני מציע את הצעתי הבאה שתובא בפני הכנסת:

" 1. בעקבות דברי חבר הכנסת ד"ר י. גיל, במליאת הכנסת ביום 10.8.49, דנה ועדת השרותים הצבוריים בשאלות האישיות בכלל והעזרה המוגשת על-ידי קופת-חולים של ההסתדרות הכללית,

לעולים. הדיון נתקיים בהשתתפות נציג משרד הבריאות
בקופת-חולים של ההסתדרות, ולאחר שמיעת אינפורמציה, הגיעה
לסיכום הבא:

הועדה מציינת בסיפוק את הצעדים הנמצאים שאחז
בהם משרד הבריאות להרחבת רשת האישפוז ואת ההודעה של בא-
כחה על קידום העניין.

הועדה מציינת בסיפוק את שיתוף הפעולה של
משרד הבריאות עם ועדת השרותים הצבוריים וההישגים
המיוחדים באישפוז ילדים.

יחד עם זאת, קובעת הועדה כי צרכי החרום של
בריאות הישוב, מחייבים גידול בלתי-פוסק ומאמצים רבים
להרחבת האישפוז במיוחד לחולי-שחפת ורוח ומפנה לזה
חשומת לב הממשלה.

2. ועדת השרותים הצבוריים, לאחר שמיעת סקירה מפי נציגי
קופת-חולים, על פעולתה בין העולים, בשטח הטיפול הרפואי,
מביעה את הוקרתה והערכתה לפעולה זו. ועדת השרותים
חושבת כי מחובת המדינה להגיש את עזרתה על-ידי השתתפות
בהקצבה מתאימה לקופת-חולים להקלת הנטל והמעמסה הרובצת
על חבריה המבוטחים, בין לצרכי השרות הרפואי לעצמם, ובין
לפעולה הנכבדה הנעשית על-ידי קופת-חולים לעולה, בחלקה
על חשבון חבריה הותיקים.

אני שוב חוזרת ואומרת שאני שמחה להזדמנות זו

גב' ח. למדן:

של בירור ענייני האישפוז וטוב שהדברים הגיעו

לידי בירור, כי בעיה האישפוז היא בעיה צבורית. יחד עם זאת אני רוצה

לומר שהטפול הרפואי בעולים איננו עניין למיקוח פוליטי ולא למיקוח כללי
כספי. אשר לבעיה של קופת-חולים אחרות, אפשר לשאול עתה את ד"ר מאיר,

האם הממשלה או הסוכנות היהודית ניסו לשתף גורמים אחרים ובאיזו צורה.

לד"ר גיל אני רוצה לומר: "מי שאינו מכין בערב שבת אינו אוכל בשבת".

אני זוכרת כיצד נוסדה המרפאה הראשונה של קופת-חולים בתל-אביב. הייתי

בזמנו פועלת, והקדשתי שני ימי-עבודה, שהיו אז 230 מ"י, לטובת המפעל

הזה, והיום הגענו למוסד מפואר שהמדינה כולה יכולה להתפאר בו. מה

עשו קופת-חולים אחרות? מה הן יכולות לחת לנו עכשיו? ישנה הגדרה קלאסית

שפועל כשלעצמו הוא עניי, אבל כשהוא מאורגן בצבור הוא עשיר. אנו הכנו

לעצמנו כלים במשך כל השנים האלה, והכלים האלה משרתים עתה רבבות נפשות

בארץ. התענינתי לפני זמן-מה, כיצד נעשית העבודה בקופת-חולים וכיצד

מגישים שרות יעיל ומהיר לעולים. הוסבר לי כי במקרה ומתגלה דפטריה

למשל, עומדת המרפאה בקשר מהיר עם הנוגעים בדבר והעזרה המידית מוגשת

לילד הנפגע. אם יש מקרה של לידה פסלוגית - היולדת מועברת באופן מידי

לאחד מבתי-החולים שלנו. האם יוכלו גם קופת-החולים האחרות להגיש את

העזרה הזאת? הרי אין להם קתי-חולים משלהם. והייתי רוצה לשאול עוד

שאלה: אם ביבנה למשל, ישנן אלף נפשות, המקבלות את העזרה מקופת-חולים

ואם התווספנה עוד 30 - 40 משפחות שתצינה לקבל את השרות הרפואי בקופת-חולים אחר - האם נקים עוד מרפאה?

אני חושבת שהועדה שלנו צריכה להביע את דעתה בכנסת על מצב האישפוז, לאור האינפורמציה שנמסרה לה בישיבה זו. יחד עם זאת צריכה הועדה להסב את תשומת לבה של הכנסת לפעולות ולמאמצים הרבים שנעשו בשטח האישפוז לילדים, אולם לציין כי בשטח האישפוז הכללי, ובעיקר באישפוז מחלות-שחפת ורוח המצב עודנו חמור, ולדרוש מהממשלה, שגם בחקופת הפגרה של הכנסת, תעשה את כל המאמצים שבידה לתיקון המצב.

גב' ד. נצר: גם אני רוצה לציין, שכולנו יודעים, כי לולא עזרתה הרבה של קופת-חולים, לא היתה המדינה יכולה, בכוחות עצמה, להגיש לעולים החדשים את השרות הרפואי היעיל. רוב העבודה שנעשתה - נעשתה הודות לצבור הפועלים המאורגן. גם משרד הבריאות הממשלתי, שעשה עבודה רבה בשטח זה, השתמש במטב הכוחות הארגוניים והרפואיים שהוציא מקופת-חולים הכללית. אין לחזור ולספר עד כמה שקופת-חולים מקדישים מהשרות שלהם לטובת העולים. ידוע לנו שחבר ותיק, אפילו, של קופת-חולים נתקבל לבית-חולים רק אם הוא חולה רציני מאד ואנו באמת מצטערים על כך. גם אני חושבת שעיריית תל-אביב לא עשתה די בשטח האישפוז ולא נחנה די לטובת העולים. את שאלת האישפוז בכלל, יש לתקן לטובת כולנו.

אשר לדי ון בכנסת, אני מציעה שבא-כח הועדה, ימסור הודעה בקשר לדיונים שלנו בוועדה, וימסור גם דברי הערכה על הישגי משרד הבריאות הממשלתי ועל הישגי קופת-חולים בשטח זה, יחד עם דברי עידוד למנהל משרד הבריאות על מאמציו הרבים והישגיו.

ת. כהן-מגורי: אינני יודע מדוע אני שמע כאן דברי הערכה רק לקופת-חולים הכללית. עם כל זכותה הרבה להערכה זו ולמאמציה בשטח הבריאות בארץ במשך כל השנים, אינני חושב שהיא בלבד עשתה זאת. היו גם רופאים בודדים שהקדישו את כל חייהם להרמת קרן הבריאות בישוב. האם לא היו רופאים בארץ בתקופה הקשה שלפני 30 - 40 שנה בפחת-חקה, בזכרון-יעקב, וכו'.

אחם דורשים עתה שהממשלה

העניק עתה סכומים גדולים לקופת-חולים הכללית כדי לעזור לה לקיים שרות רפואי יעיל ובעל רמה גבוהה. אני חושב שגם מוסדות אחרים ראויים לעזרה זו לא פחות מאשר קופת-חולים הכללית. כל אחד מה שעשה, עשה כמיטב יכולתו. ואשר לעזרה הרפואית לעולה, יש לשחף את כל יתר קופות-החולים בתפקיד זה. אין כאן ענין של רווחים, יש כאן רצון לשיחוף פעולה מלא ברור שבאופן יחסי, בהגשת העזרה הרפואית לעולה.

לדעתי, צריכה קסוכנות היהודית לדרוש ממשרד הבריאות הממשלתי, שהוא יקיים את הבדיקות הרפואיות בשער העלייה. זה שייך למדינה ולא לקופת חולים.

אשר לבחי-החולים של קופת-החולים הכללית, אני יודע שהם לא הוקמו רק בכספי חברי קופת-החולים עצמם. אני יודע שהיו להם תמיכות ניכרות מכספים צבוריים, בו בזמן שקופות-חולים אחרות לא נהנו מתמיכה זו. אני חושב שאת העזרה הזאת צריך להגיש גם ליתר קופות-החולים.

אני מבקש את הועדה כי תזמין את נציגי קופות-חולים אחרות, ונשמע מהם באיזו מידה יוכלו להגיש לנו עזרה בשטח הבריאות לעולה. לאחר שנשמע את האינפורמציה, נוכל להביא הודעה מחאימה בקשר לקופות-חולים (כל קופות-החולים) בפני הכנסת. זאת אומרת: אני מתכוון שיחלקו את ההודעה לשתיים, (א) הודעה בקשר לאישפוז שנעשה במאמצי משרד הבריאות הממשלתי; (ב) הודעה בקשר לפעולות קופות-החולים שחבוא רק לאחר שנשמע אינפורמציה מנציגי כל באי-כח המוסדות האלה.

גב' ת. דרורי: לדעתי, אין להפריד בין שתי ההודעות, מכיון שבהודעתו של ד"ר גיל בכנסת בשאלת האישפוז הוא האשים קשות את קופת-החולים הכללית, והועדה חייבת לכנסת חשובה בענין זה.

הרב שאג: אני אינני מסכים לדעתו של מר שרייבמן שהענין יובא שוב לדיון בכנסת, כי מה יתן לנו הויכוח? לדעתי, מספיק אם היו"ר ימסור הודעה בכנסת על תוצאות הבירורים של הועדה הזו, יחד עם דברי הערכה למשרד הבריאות.

ד"ר מאיר:
מנהל משרד הבריאות.

לד"ר גיל ברצוני לומר, שאין משרד הבריאות אחראי להסכם שנעשה בין הסוכנות לבין קופת-

חולים. כמו-כן אינני אחראי אם איזה פקיד ~~במשרד~~ בשער העליה קרע את הפתקאות של יתר קופות-החולים, והשאיר רק את הפתקאות של קופת-חולים הכללית. לא היינו דורשים דוקא את עזרת קופת-חולים בשער-עליה, לו לא היו/המכשירים לכך. למשרד הבריאות אין שני מיינוגורפים, ומכשירים אלה נמצאים בידי קופת-חולים. אני פניתי גם לנציגי קופות-חולים אחרות ונסיתי לברר מה אוכל לקבל מהם. אבל לצערי, אין להם בתי-חולים, אין באפשרותם להקים מרפאות וכו'. רק מקופת-חולים לאומית קבלתי רשימה של מספר מרפאות שהם חושבים להקים. לו נציגי קופות-החולים האחרות היו מביאים לי הכניח הייתי בודאי מנצל את החבניות האלה.

ד"ר גיל, אני מבקש אוחק, אם יש לך לברר

מה שהוא, ואם אתה רוצה לקבל אינפורמציה - אחת יכול לפנות ישר אלי וחקבל ממני את כל הפרטים. כי אינני יכול להיות אחראי לכל מה שאתה שומע מכל מיני מקורות.

ספרתי לכם בכמה ישיבות, וכן בישיבה הקודמת,

על המאמצים הרבים שלי בהשגח גושי בנינים למען חולי-השחפת, ואני ממשיך עוד במאמצים אלה. אני משחדל להשיג את בנין המשטרה בנצרת, אם אשיג את הבנין - אוכל לסדר שם 400 מיטות. העניין הוא בזה שאינני יכול להסתפק בבנין קטן ולפזר את בתי-החולים. דרוש לי גוש בנינים ועל-ידי כך אני יכול לקמץ בציוד ובכוחות אדם. אם לא אקבל תוך 10 ימים את הבנינים האלה - אפנה בכתב לשר האוצר ולשר הפנים ואודיע להם שאני מסתלק מכל אחריות לחולי-שחפת ורוח.

גב' ד"ר ברמן:

ברצוני לתקן את דברי מר גיל ולומר: אנחנו

פתחנו 60 מרפאות ולא 42 כפי שהזכיר ד"ר גיל.

וכן נוספו לנו, עבור השרות לעולים, 100 רופאים - ולא 22. כל זה נעשה למען קליטת העולים החדשים בשרות הרפואי שלנו.

כמו כן רציתי לציין, שאנו יכולים להעביר בשער

העליה אלף בדיקות ליום, ואם יהיה צורך להעביר 1500 בדיקות - נעשה זאת.

היו אמנם מקרים שעולים לא נבדקו, אבל זה רק במקרה שהם לא עברו את שער-העלי

גב' ד"ר ברמן:

כן רציתי להעיר, ולבקש, כי חברי הועדה לא ישחמשו בכנסת במספרים לא נכונים ולא מדוייקים. אנו מוכנים תמיד להמציא לכם את המספרים הנכונים כשיהיה לכם צורך בכך.

מ. פרוקת:

אני שמח להזדמנות הזו שאפשרת לנו להופיע

כאן. ואני שמח להזדמנות שנתנה לנו להזים

את השמועות, כאילו קופ"ח אינה ממלאה את עבודתה כראוי כלפי העולים, כי נוצר רושם, גם בעתונות, שקופת-חולים לא מלאה את עבודתה. יחד עם כל ההאשמות אינני חושב שאיזה "קבלן" אחר היה ממלא את התפקיד הזה יותר טוב, כי אני יודע מה הן האפשרויות של קופות חולים אחרות.

לא קופת-חולים של ההסתדרות הכללית היא אשר

צריכה לפתור את בעיית האישפוז במדינה, ובכל זאת אנו מכינים עד סוף אוקטובר ש.ז. עוד 225 מיטות! אין שום מוסד צבורי אחר שעשה זאת. מה עשתה עיריית הל-אביב? והאם המדינה בעצמה יכולה לעשות זאת?

כן רציתי לומר לד"ר גיל, שאין איסור על שום

עולה להכנס לקופת-חולים ש אחר, אבל האם קופת-חולים אחרות מוכנות

לעשות בכפרים הנטושים מה שאנו עשינו? האם יש להם מכשירים לכך?

אגב, ידוע לי שבירושלים כמו על עולים להשמיד

את פנקסי קופת-חולים הכללית ולחלופם בפנקסים אחרים של קופת-חולים

לאומית, ובכל זאת לא הגבנו - אדרבא, אנו מסכימים שגם אחרים יגישו את

אוחה העזרה שאנו מגישים. קופת-חולים נחנה לא רק כסף, אלא גם כוחות עבודה, לעצמה ולמדינה.

ד"ר י. גיל:

אני ממשיך וטוען, כי לדעתי הממשלה לא עמדה

על הגובה בהגשת הטפול הרפואי לעולים ובסדר

אישפוז לעולים. אינני אומר שזה מתוך חוסר רצון, אלא מתוך חוסר יכולת

ולכן הבאחי את הדבר לכנסת? אם עוררתי את שאלות קופת-החולים האחרות,

הרי זה רק מתוך הנחה, שאם המדינה צריכה להבטיח בריאות לכל האוכלוסיה -

היא צריכה להשתמש בכל הגורמים הרפואיים. אי אפשר לסמוך רק על קופת-חולים

של מעמד אחד. אם לקופת-חולים הכללית יש רוב במדינה - זוהי זכותה, אבל

אי אפשר להשתמש רק בה, כי אחרת אנו יוצרים מדינה בתוך מדינה. קופת-חולים

מפלגתית הורסת לדעתי את המדינה. חבר קופת-חולים הכללית משלם מס-אחיד

ולדעתי זוהי כפיה, לדרוש מאדם שיכנס להסתדרות כשהוא בא לבקש עזרה רפואית, אני מציע שהממשלה תקבל על עצמה את השרות לעולה. אם יש לקופות-חולי אחרות טענות של קיפוח - צריך להזמין ולשמוע את טענותיהם.

ח"ר א. רפנטין:

להצעתו של מר שרייבמן, למסור הודעה

בכנסת, אני מסכים רק לחלק הראשון המדבר

בנוגע לאישפוז בכללו, אבל לא לחלק השני בקשר לקופת-חולים. לדעתי הודעה בענין קופת-חולים צריכה לבוא רק לאחר שנשמע נציגי מוסדות אחרים. אני מעריך מאד את עבודתה של קופת-חולים הכללית, אולם אני סבור שהיא מנצלת את המכשיר העצום שלה למגמות מפלגתיות ועל זה צריך לדעתי להיות דיון מיוחד, ועוד אי אפשר להביא את ענין קופת"ח לפני הכנסת.

ת. כהן-מגורי:

הודעה בכנסת צריכה לבוא מאחר שהכנסת

מחכה להודעה מועדת השרותים הצבוריים

בענין זה, אולם אני חושב שצריך לחלק את ההודעה לשתיים, כפי שכבר אמרתי קודם.

ד"ר י. גול:

אני מציע את ההודעה הבאה לכנסת:

1. ועדת השרותים הצבוריים קובעת שהמלחמה במחלות הן בקרב האוכלוסיה הכללית והן בקרב העולים החדשים, שנעשתה ע"י הממשלה מיום קום המדינה ועד היום, אינה משיגה את הצרכים של המדינה לבריאות ולאשפוז, וביחוד לנוכח העלייה רבת הממדים שאינה נפסקת לאשרנו גם בימים אלה, ואלפי חולים, וביניהם חולים במחלות מידבקות, מסחובבים בערים ובמתנות ומסכנים את בריאות הישוב. חזית הבריאות שווה בערכה לחזית הקרב, ואם חיילים וחיילות נחגיגו למען הנצחון, הרי לא גייסה הממשלה את המספר הדרוש של הבנינים, האחיות, הציוד והרופאים כדי לקדם את בריאות החושבים והעולים. ועדת השרותים דורשת הקמת ועדה פרלמנטרית שתבדוק את הפעולות של הממשלה בשטח הבריאות ואת דרכי הרחבת הפעולות המיידיות והעמדתן על גובה מתאים לנוכח הצרכים המרובים.

2. ועדת השרותים הצבוריים קובעת שבריאות העולים במחנות ולאחר צאתם מן המחנות - צריכה להיעשות על-ידי הממשלה, כי העולים שייכים למדינה כולה מיום דרכם על אדמת המולדת וממשלת ישראל אחראית לביצוע המשימה הרפואית של שבי גולה. הסכומים שהנהלת הסוכנות היהודית משתתפת בהם בהחזקת רפוי העולים במחנות ובישובי עובדים, יעברו לקופת הממשלה, וזו תבצע את המשימה הרפואית.

ר. שרייבמן:

אינני דורש שיהיה דיון על פעולות קופת-

חולים במדינה - על זה לא היה דיון. דיון

היה רק על מידת העזרה הרפואית שקופת-חולים מגישה לעולים החדשים - ועל כך צריכה לבוא הודעה בכנסת, לאחר שנשמעו קודם לכן האשמות. לא אחנגד אם יהיה דיון בכנסת לאחר שמיעת ההודעה הזאת על-ידי היו"ר, הדבר תלוי/ בנשיאות הכנסת.

היו"ר א. רקנטי:

אינני מסכים שיעלו את ענין קופת-חולים

כשלעצמה בכנסת. אני מסכים שתבוא הודעה

כלליה בקשר למצב באישפוז.

ה ח ל ט ה:

הוחלט להעמיד להצבעה את הצעת מר שרייבמן, בקשר להודעה בכנסת.

חתם הראשון של ההודעה נתקבל ע"י הרוב.

חסתיגוניות:
למר גיל.
למר כהן-מגורי.

חתם השני של ההודעה נתקבל ע"י הרוב.

חסתיגוניות:
למר גיל.
למר כהן-מגורי.
למר רקנטי.

ההוטעה הנ"ל חובא בפני הכנסת בשבוע הבא.

חשיבה ננעלה בשעה 14.15